

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני ישראל חברו וקח עץ אחד וכתב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חברו: וקרב אתם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחוזים בידך: וכאשר יאמרו אליך בני עמך לאמר הלא תגיד לנו מה אלה לך: דבר אלהם כה אמר אדני יהוה הנה אני לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים ושבטי ישראל חברו ונתתי אותם עליו את עץ יהודה ועשיתם לעץ אחד והיו אחד ביד: והיו העצים אשר כתבת עליהם בידך לעיניהם: ודבר אליהם כה אמר אדני יהוה הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים אשר הלכו שם וקבעתי אתם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם: ועשיתי אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך ולא יהיה עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד: ולא יטמאו עוד בגלגוליהם ובשקציהם ובכל פשעיהם והושעתי אתם מכל מושכתיהם אשר חטאו בהם וטהרת אתם והירליל לעם ואני

יהוה

הקב

איהיה להם לאלהים: ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקותי ישמרו ועשו אותם: וישבו

כנסת
בזמנים

יהוה

והנה חז"ל אמרו: שהספר זה יהיה על משיח בן יוסף שנהרג, וצריך להבין בכלל למה אנו צריכים לשני משיחים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, והרי התכלית המכוון הוא שנישיא אחד יהיה לכולם, וידו עבדי נשיא לה: לעולם. אמנם כשם שיצר השי"ת באדם הגוף והנשמה, ולעומתם הכוחות הנוטים להחזיק קיום הגוף על מכונו לשכללו ולפתחו, וכן הכחות המחזיקים כח הנשמה הרוחנית ומעדנים ומשכללים אותה, ותכלית השלמות הוא שיהיה הגוף חזק ואמיץ ומפותח כראוי, והנשמה בריאה וחזקה ומשוכללת, מושכת אחריה בכחה האדיר את כל כוחות הגוף האמיצים והחזקים, לתכלית השכל הטוב והטהור, חפץ העליון ב"ה בעולמו, כן הכין בישראל ביהוד שני אלה הכחות, הכח המקביל לערך הגוף האנושי, השוקק לטובת האומה במעמדה ושכלולה החומרי, שהוא הבסיס הנכון לכל התכניות הגדולות והקדושות שישראל מצויינים בהן, להיות עם קדוש לדי אלהי ישראל. ולהיות גוי אחד בארץ: לאור גוים, והצד השני עצם הכח לשכלול הרוחניות בעצמה. וההבדל שביניהם, שלהצד הראשון יש דוגמא בין כל עמי הארץ לישראל, כמו שאנו שוים להם בגופניות כאשר האדם שוה בכח החיים שבו לאחד הבע"ח, והצד השני הוא הענין המתיחד לישראל עצמם, שע"ז נאמר "די בדר ינחנו", ובגוים לא יתחשב, מצד תורת ד' והקדושה העליונה המיוחדת לישראל עם קדוש.

והנה מתחילה הוכנו ב' הכחות הכלליות בשני השבטים שהוכנו למלך בישראל, אפרים ויהודה, שהוא כלל יוסף ויהודה. וכמו בתחילה מעשי אבות סימן לבנים יוסף היה המשביר, ששלח אותו אלקים לפליטה גדולה להחיות עם רב, והחיה את יעקב

ורב יוסף עצמו, שאמר שעמד על מקרא זה ע"י תרגומו, קבל ע"ע לראות בחבלי משיח³⁸, תחת אשר אחרים מחכמי ישראל אמרו "ייתי ולא אחמיניה" בתגבורת החבלים הרוחניים, שבהכרח יבואו בתגבורת התביעות לבצר את החומריות שנעזבה הרבה במשך הגלות, שעיקרו בא לחזק ולהציל את הרוחניות, "לכלא הפשע ולהתם חטאות"³⁹, ע"כ אמר "ייתי ואזכי דאיטיב בטולא דכופיתא דחמריה". "חמריה" — הנטיה לעניני החומר הלאומי הוא ג"כ מחשיך ומונע, לפי המצב הנהוג, את ההתעלות הרוחנית. אמנם אם לא היתה הנטיה יוצאת בועף גדול, עד כדי להתפשט בנטיה חומרית יתירה ובלתי הגונה כלל לישראל, היה נח לקבלה, ואם לא הנטיה הקיצונית, לא היה רוח התורה מעיק לה, ולא היתה יוצאת התנגדות חצפנית על יסודה של תורה, לבקש לסמות עינו של עולם. אבל הכופתא, הנטיות הגסות שהן חרפת האדם גם באו"ה, הם גורמות לעשות טולא להחשיך את המאורות הצחות השכליות הנובעים ממקורה של תורה. אמנם התחזק ר"י שסוף כל אלה הוא להכנע מאורה של תורה ודעת אלקים, ע"כ ייתב בטולא דכופתא דחמריה, ובעצם הושך הצל, השית כליל צילו בתוך צהרים⁴⁰, ידליק הוא נר מצוה ואור תורה, ומעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, ויהפך ג"כ הרע לטוב, והקללה לברכה. ע"כ אמרו בזה בראשית ד"רב מתיבתא אשר בהיכלא דמשיחא אמר, מאן דלא הפיך מרירא למתיקא וחשוכא לנהורא לא ייתי הכא⁴¹, כי יסוד הכשר דורו של משיח הוא להשתמש בכל הכחות היותר גסות לצד הטוב והקדושה היחידית שנתעטרו בה ישראל.